

MONOAMONIO FOSFATAS (MAP) N:P(S)/12:52(1,5)**1 SKIRSNIS: MEDŽIAGOS ARBA MIŠINIO IR BENDROVĖS ARBA ĮMONĖS IDENTIFIKAVIMAS****1.1. Produkto identifikatorius:**

Produkto pavadinimas:	MONOAMONIO FOSFATAS (MAP), N:P(S)/12:52(1,5)
Cheminės medžiagos pavadinimas:	Amonio divandenilio ortofosfatas
EC Nr.:	231-764-5
CAS Nr.:	7722-76-1
REACH registracijos Nr.:	01-2119488166-29-0006

1.2. medžiagos ar mišinio nustatyti naudojimo būdai ir nerekomenduojami naudojimo būdai:**1.2.1. Pagrindiniai naudojimo būdai**

Trašos.

1.2.2. Nerekomenduojami naudojimo būdai:

Nenurodyta.

1.3. Saugos duomenų lapo teikėjo duomenys:

Gamintojas/tiekėjas:	AB „Lifosa“
Adresas:	Juodkiškio g. 50
Miestas/pašto kodas/šalis:	Kėdainiai LT-57502, Lietuva
Tel. Nr.:	+370 347 66483;
El. paštas:	info@lifosa.com (bendras), reach@lifosa.com (SDL)

1.4. Pagalbos telefono numeris**Apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biuras (Vilnius).**

Telefonas:	(+ 370-5) 236 20 52, (+370) 687 53378
Darbo valandos:	visą parą
Kita informacija:	Informacija teikiama lietuvių kalba.

2 SKIRSNIS. GALIMI PAVOJAI**2.1. Medžiagos ar mišinio klasifikavimas****Klasifikavimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 [CLP / GHS]:**

Monoamonio fosfatas - daugiakomponentė medžiaga (reakcijos produktas) neklasifikuojama kaip pavojinga. Pagal esamus duomenis produktas neatitinka klasifikavimo kriterijų.

Papildoma informacija:

Nėra duomenų.

2.2. Ženklinimo elementai

Netaikoma.

2.3. Kiti pavojai

Tinkamai naudojant medžiagą neigiamo poveikio nenumatoma (Žr.7 skirsnį)

Galimas poveikis sveikatai: ilgalaikio poveikio atveju gali sukelti dirginimą.

Produktas neatitinka CMR, PBT ar vPvB medžiagoms keliamų kriterijų.

Produktas neturi endokrininės sistemos ardomųjų savybių pagal Reglamente (ES) 2017/2100 nurodytus kriterijus.

Pastaba: apie fizinius pavojus žr. 9, 10 skirsnius.

3 SKIRSNIS. SUDĖTIS ARBA INFORMACIJA APIE SUDEDAMĄSIAS DALIS**3.1. Sudėtis (daugiakomponentė medžiaga (reakcijos produktas))**

Komponentas	CAS Nr. / EC Nr./ Indekso Nr.	REACH Registracijos Nr.	Masės dalis, %	Klasifikacija pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 (CLP)	SCL ATE M-faktorius
Amonio divandenilio ortofosfatas	7722-76-1/ 231-764-5	01-2119488166-29-0006	70 - 80	-	-
Amonio sulfatas	7783-20-2/ 231-984-1	01-2119455044-46-0244	5 - 10	-	-
Diamonio vandenilio ortofosfatas	7783-28-0/ 231-987-8	01-2119490974-22-0006	5 - 10	-	-
Kondicionuojantis priedas	-	-	0,1 - 0,2	Eye Dam. 1; H318 Aquatic Acute 1, H400 Aquatic Chronic 1, H410	-

Pastaba: visą H frazių tekstą rasite 16 skirsnyje.

MONOAMONIO FOSFATAS (MAP) N:P(S)/12:52(1,5)**4 SKIRSNIS. PIRMOSIOS PAGALBOS PRIEMONĖS****4.1. Pirmosios pagalbos priemonių aprašymas****4.1.1. Pirmos pagalbos teikimo priemonės**

Bendros pastabos: Tinkamai elgiantis su produktu (žr. 7 skirsnį), neigiamo poveikio nėra. Atsiradus simptomams ir jiems nepraeinant, kreiptis į gydytoją. Pirmos pagalbos teikėjai turi naudotis asmens apsaugos priemonėmis (žr. 8 skirsnį). Prieš teikiant pagalbą, išnešti (išvesti) nukentėjusį iš veikimo aplinkos.

Įkvėpus: Išnešti nukentėjusį į gryną orą, jei reikia duoti kvėpuoti deguonies. Kreiptis į gydytoją, jei neigiami simptomai išlieka.

Sąlytyje su oda: Nuvilkti drabužius ir batus. Nedelsiant plauti odą muilu ir dideliu kiekiu vandens.

Sąlytyje su akimis: Nedelsiant skalauti akis vandeniu mažiausiai 10-15 minučių (akys turi būti atmerktos, išimti kontaktinius lęšius). Kreiptis į gydytoją, jei akių dirginimas nepraeina.

Nurijus: Gerti didelį kiekį vandens arba pieno. Neskatinėti vėmimo. Kreiptis į gydytoją.

4.1.2. Rekomendacijos

Kai kuriais atvejais mediko pagalba būtina.

4.2. Svarbiausi simptomai ir poveikis (ūmus ir uždelstas)

Tinkamai naudojant produktą pavojaus sveikatai nėra.

Potencialus pavojus sveikatai: Užsitęsusio kontakto atveju galimas dirginimas.

Kita informacija: Žr.: 11 skirsnį.

5 SKIRSNIS. PRIEŠGAISRINĖS PRIEMONĖS**5.1. Gesinimo priemonės**

Tinkamos gesinimo priemonės: Tinka visų rūšių gaisro gesinimo priemonės.

Netinkamos gesinimo priemonės: Nėra.

5.2. Specialūs medžiagos ar mišinio keliami pavojai

Gaisro atveju / kaitinant (žr. 9 skirsnis) gali išsiskirti toksiškos dujos – azoto oksidai, fosforo oksidas.

5.3. Patarimai gaisrininkams

Specialios gaisro gesinimo procedūros: Pilnai atidaryti visas duris ir langus, siekiant užtikrinti maksimalią ventilaciją. Vengti įkvėpti toksinių dujų. Stovėti pavėjui.

Speciali apsaugos įranga/priemonės gaisrininkams: Kvėpavimo apsaugos priemonės (pvz.: autonominis kvėpavimo aparatas), pilnas hermetiškas ugniai atsparus apsauginis kostiumas, pirštinės, batai.

Kitos rekomendacijos: Pats produktas nedegus. Rinktis gaisro/ sprogimo prevencijos ir gesinimo priemonės pagal greta esančias medžiagas.

6 SKIRSNIS. AVARIJŲ LIKVIDAVIMO PRIEMONĖS**6.1. Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros****6.1.1. Avarijos nelikviduojantiems darbuotojams**

Vengti įkvėpti dulkių. Naudotis asmens apsaugos priemonėmis (žr. 8 skirsnį).

6.1.2. Pagalbos teikėjams

Evakuoti iš pavojaus zonos visus neapsaugotus darbuotojus. Nukentėjusiems darbuotojams suteikti pirmąją pagalbą. Išvėdinti patalpą, naudotis asmens apsaugos priemonėmis.

6.2. Ekologinės atsargumo priemonės

Saugoti produktą nuo išbyrėjimo ir patekimo į kanalizaciją, paviršinius bei gruntinius vandenis. Pranešti atitinkamoms institucijoms, jei yra tikimybė produkto patekimui į kanalizaciją, paviršinius bei gruntinius vandenis.

6.3. Izoliavimo ir valymo procedūros bei priemonės

Tinkamos visos valymo priemonės. Susėmti išbyrėjusį produktą, vengiant dulkių sukėlimo. Produktas turi būti surinktas į sandarius ir tinkamai paženklintus konteinerius bei pateikta pašalinimui (žr. 13 skirsnį).

6.4. Nuoroda į kitus skirsnius

Žiūrėti 8 skirsnį Poveikio kontrolė/asmens apsauga, 13 skirsnį Atliekų tvarkymas.

7 SKIRSNIS. TVARKYMAS IR SANDĖLIAVIMAS**7.1. Su saugiu sandėliavimu susijusios atsargumo priemonės****7.1.1. Apsauginės priemonės**

Darbo vieta: Užtikrinti tinkamą ventilaciją (atsižvelgiant ir į kitas naudojamas medžiagas). Darbo vietoje privalo būti dušas, akių plovimo vonelė. Jų buvimo vietos privalo būti aiškiai ir suprantamai pažymėtos.

MONOAMONIO FOSFATAS (MAP) N:P(S)/12:52(1,5)

Išrengimai: Įrengti priemonės dulkių sugaudymui. Produkto ir produkto atliekų konteineriai turi būti aiškiai pažymėti.

Patarimai saugiam naudojimui: nekelti dulkių, Naudoti uždarus konteinerius, talpas, užtikrinti pakankamą patalpų ventilaciją.

Valymas ir priežiūra: Nekelti dulkių. Užtikrinti dulkių sugaudymą.

7.1.2. Patarimai higienai

Nevalgyti, negerti nerūkyti dirbant su produktu. Laikytis darbo higienos. Vengti produkto kontakto su oda ar akimis. Po darbo, prieš valgį plauti rankas. Užtikrinti darbuotojų aprūpinimą reikiamomis asmens apsaugos priemonėmis (žr. 8 skirsnį).

7.2. Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant visus nesuderinamumus**7.2.1. Techninės priemonės ir sandėliavimo sąlygos:**

Saugoti sausoje, vėsioje patalpoje. Apsaugoti nuo tiesioginių saulės spindulių, karščio. Vengti drėgmės. Kartu gali būti laikomos tik tos pačios saugojimo klasės medžiagos. Pastaba: žr. 10.5 poskirsnį dėl nesuderinamų medžiagų.

7.2.2. Pakavimo medžiagos:

Laikyti originalioje pakuotėje. Gali būti pakuojamas į polietileno, polipropileno pakuotes, didmaišius, kitų rūšių sutartą pakuotę.

7.2.3. Reikalavimai saugojimo patalpoms ir indams:

Saugojimo patalpose neleidžiama rūkyti, naudoti atviros ugnies. Stelažų dydis turi atitikti įstatymų reikalavimus. Stelažai turi būti sustatyti bent 1 m atstumu vienas nuo kito. Saugojimo patalpos turi būti sausos ir gerai vėdinamos. Konteineriai (talpos) turi būti suprantamai pažymėtos.

7.2.4. Bendro sandėliavimo sąlygos:

Saugojimo klasė: 10 - 13 (kiti skysčiai ir kietosios medžiagos).

Sandėliuoti tik su tos pačios saugojimo klasės medžiagomis.

Draudžiama sandėliuoti kartu su šiomis medžiagomis:

- Vaistai, maisto produktai, pašarai.
- Radioaktyvios ir sprogios medžiagos.
- Stiprios oksiduojančios medžiagos (saugojimo klasė 5.1A).
- Medžiagos su kuriomis yra pavojingų reakcijų galimybė (žr. 10 skirsnis).

7.2.5. Kita informacija

Saugoti pagal vietinių ir nacionalinių teisės aktų reikalavimus.

7.3. Konkretus (-ūs) galutinio naudojimo būdas (-ai)

Žiūrėti 1.2 poskirsnį.

8 SKIRSNIS. POVEIKIO KONTROLĖ / ASMENS APSAUGA**8.1. Kontrolės parametrai:****Poveikio ribinės vertės (Lietuva)**

IPRD Darbo vietoje: **6 mg/m³ (amonio fosfatai).**

DLK Gyvenamojoje aplinkoje: **2 mg/m³**

Išvestinės ribinės poveikio nesukeliančios vertės (DNEL)

Poveikio būdas	Komponentas	Darbuotojams	Visuomenei
Ilgalaikis sisteminio poveikio (odai)	Monoamonio fosfatas	34,7 mg/kg KM/d	20,8 mg/kg KM/d
	Diamonio fosfatas	8,3mg/kg KM/d	4,17 mg/kg KM/d
	Amonio sulfatas	42,667mg/kg KM/d	12,8mg/kg KM/d
Ilgalaikis sisteminis poveikis (įkvėpus)	Monoamonio fosfatas	6,1 mg/m ³	1,8 mg/ml
	Diamonio fosfatas	5,9 mg/m ³	1,45 mg/kg KM/d
	Amonio sulfatas	11,167 mg/m ³	1,667 mg/m ³
Ilgalaikis sisteminis poveikis (nurijus):	Monoamonio fosfatas		2,1 mg/kg KM/d
	Diamonio fosfatas		0,42 mg/kg KM/d
	Amonio sulfatas		6,4 mg/kg KM/d

Prognozuojama poveikio nesukelianti koncentracija (PNEC)

Poveikio būdas	Monoamonio fosfatas	Diamonio fosfatas	Amonio sulfatas
PNEC gėlas vanduo:	1,7 mg/l	-	0,312mg/L
PNEC gėlo vandens nuosėdos	-	-	0,063mg/kg
PNEC jūros vanduo	0,17 mg/l	-	0,031mg/L
PNEC vanduo (tarpiniai išsiliejimai):	17 mg/l	-	0,53mg/L
PNEC dirvožemis	-	-	62,6mg/kg
PNEC NVJ	10 mg/l	10 mg/l	16,18mg/L

MONOAMONIO FOSFATAS (MAP) N:P(S)/12:52(1,5)**8.2. Poveikio kontrolės priemonės****8.2.1. Atitinkamos techninio valdymo priemonės:**

Techninės ir organizacinės priemonės: Vengti didelės dulkių koncentracijos, įrengti ventiliaciją. Įrenginiai ir vamzdiniai turi būti hermetiški. Vengti drėgmės, aukštos temperatūros ir nesuderinamų cheminių medžiagų. Užtikrinti tinkamas sąlygas saugojimui. Apmokyti darbuotojus saugiai dirbti ir naudoti produktą, naudotis asmens apsaugos priemonėmis.

Higienos priemonės: naudojant produktą, nevalgyti, negerti, nerūkyti. Per pertraukas ir po darbo nusiplauti rankas.

8.2.2. Individualios apsaugos priemonės:

Akių ir (arba) veido apsauga: Apsauginiai akiniai su šoniniais skydeliais (EN 166).

Odos apsauga: Darbo drabužiai.

Rankų apsauga: Mūvėti apsaugines pirštines. Rekomenduojama medžiaga (permirkimo laikas $\geq$ 8 h)

Guma/lateksas – NR (0,5 mm)

Polichloroprenas - CR (0,5 mm)

Nitrilo guma/Nitrilo lateksas – NBR (0,35 mm)

Butilo guma - (0,5 mm)

Fluoro anglies guma - FKM (0,4 mm)

Polivinil chloridas - PVC (0,5 mm)

Kvėpavimo takų apsauga: Esant didelei dulkių koncentracijai ir/arba nepakankamam vėdinimui, naudoti respiratorių su atitinkamu filtru P2 ar P3 (EN143, EN149).

Apsauga nuo terminių pavojų: Naudoti autonominį kvėpavimo aparatą ir pilną karščiui atsparų apsauginį kostiumą.

8.2.3 Poveikio aplinkai kontrolės priemonės:

Žiūrėti 6 skirsnį.

9 SKIRSNIS. FIZIKINĖS IR CHEMINĖS SAVYBĖS**9.1. Informacija apie pagrindines fizikines ir chemines savybes**

išvaizda:	gelsvos spalvos granulės;
kvapas:	bekvapė;
pH:	4 - 5
lydimosi /užšalimo temperatūra:	197 °C esant 1013 hPa
pradinė virimo temperatūra/intervalas:	nėra, produktas skyla > 197 °C;
pliūpsnio temperatūra:	netaikoma;
degumas:	nedegi;
viršutinė (apatinė) degumo /sprogimo riba:	netaikoma;
garų slėgis:	0,00147 Pa, esant 20 °C;
santykinis tankis (g/cm ³):	1,8;
piltinis tankis (kg/m ³):	900 – 1000;
tirpumas (vandenyje):	38,0 g /100 ml, esant 20 °C;
pasiskirstymo koeficientas/n-oktanolis/vanduo:	netaikoma;
savaiminio užsidegimo temperatūra:	netaikoma;
skilimo temperatūra:	nėra duomenų;
sprogstamosios savybės:	nesprogi;
oksidacinės savybės:	neoksiduojanti.

9.2 Kita informacija:

Metallų korozija: ne

Pagal turimus duomenis dėl fizikinio ir cheminio pavojaus produktas neklasifikuojamas kaip pavojingas.

10 SKIRSNIS. STABILUMAS IR REAKTYVUMAS**10.1. Reaktyvumas**

Vengtinios medžiagos (žr. 7.2 poskirsnį)

10.2. Cheminis stabilumas

Normaliomis sąlygomis stabilus.

10.3. Pavojingų reakcijų galimybė

Sprogimo rizika reaguojant su natrio hipochloritu.

10.4. Vengtinios sąlygos

Vengti aukštos temperatūros, drėgmės. Taip pat žiūrėti 7.2 poskirsnį.

10.5. Nesuderinamos medžiagos

Šarmai, stiprios rūgštys, varis ir jo lydiniai. Žr. 7.2 poskirsnį.

MONOAMONIO FOSFATAS (MAP) N:P(S)/12:52(1,5)**10.6. Pavojingi skilimo produktai**

Kaitinant, gali susidaryti toksinės azoto oksidų ir fosforo oksidų dujos.

11 SKIRSNIS. TOKSIKOLGINĖ INFORMACIJA**11.1. Informacija apie pavojų klases, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 1272/2008**

Poveikio rūšis	Komponentas	Rezultatas	Rūšis	Metodas / Tiriamoji medžiaga
Ūmus toksiškumas (nurijus)	Monoamonio fosfatas	LD50: > 2000 mg/kg KM	Žiurkė (patelė/patinas)	OECD 425 / Monoamonio fosfatas
	Amonio sulfatas	LD50: >2000 mg/kg KM	Žiurkė (patelė/patinas)	OECD 423 / Amonio sulfatas
	Diamonio fosfatas	LD50: >2000 mg/kg KM	Žiurkė (patelė/patinas)	OECD 425 / Diamonio fosfatas
Ūmus toksiškumas (per odą)	Monoamonio fosfatas	LD50: > 5000 mg/kg KM	Žiurkė (patelė/patinas)	OECD 402 / Monoamonio fosfatas
	Amonio sulfatas	LD50: > 2000 mg/kg	Žiurkė (patelė/patinas)	OECD 434 / Amonio sulfatas
	Diamonio fosfatas	LD50: > 5000 mg/kg	Žiurkė (patelė/patinas)	OECD 402 / Diamonio fosfatas
Ūmus toksiškumas (įkvėpus)	Monoamonio fosfatas	LC50 (4 h): > 5 mg/l	Žiurkė (patelė/patinas)	OECD 403, EPA OPPTS 870.1300 EU B.2 / Monoamonio fosfatas
	Amonio sulfatas	LC0: 3.5 mg/m ³	Žiurkė (patinas)	OECD 433 / Amonio sulfatas
	Diamonio fosfatas	LC50 (4 h): > 5 mg/L	Žiurkė (patelė/patinas)	OECD 402 / Diamonio fosfatas
Odos ėsdinimas / dirginimas	Monoamonio fosfatas	Nedirginanti	Triušis	OECD 404 / Monoamonio fosfatas
	Amonio sulfatas	Nedirginanti	Triušis	OECD 404 / Amonio sulfatas
	Diamonio fosfatas	Nedirginanti	Triušis	OECD 404 / Remiantis analogine medžiaga: amonio fosfatas
Akių ėsdinimas/ dirginimas	Monoamonio fosfatas	Nedirginanti	Triušis	OECD 405 / Monoamonio fosfatas
	Amonio sulfatas	Nedirginanti	Triušis	BASF tyrimas / Amonio sulfatas
	Diamonio fosfatas	Nedirginanti	Triušis	OECD 405 / Remiantis analogine medžiaga: amonio fosfatas
Odos ar kvėpavimo takų jautrinimas	Monoamonio fosfatas	Nejautrinanti	Pelė (patelė)	OECD 429 / Remiantis analogine medžiaga: Diamonio fosfatas
	Amonio sulfatas	Nejautrinanti	Jūros kiaulytė (patelė)	EPA 540/9-82-025 / Remiantis analogine medžiaga: Amonio chloridas
	Diamonio fosfatas	Nejautrinanti	Pelė (patelė)	OECD 429 / Diamonio fosfatas
Kartotinių dozių toksiškumas (nurijus)	Monoamonio fosfatas	NOAEL: 250 mg/kg KM/d	Žiurkė (patelė/patinas)	OECD 422/ / Remiantis analogine medžiaga: Diamonio fosfatas
	Amonio sulfatas	NOAEL: 256 mg/kg KM/d	Žiurkė (patelė/patinas)	OECD 453 / / Amonio sulfatas
	Diamonio fosfatas	NOAEL: 250 mg/kg KM/d	Žiurkė (patelė/patinas)	OECD 422/ / Diamonio fosfatas
Mutageninis poveikis ląstelėms	Monoamonio fosfatas	Neigiamas	S. typhimurium E. coli.	OECD 471 / Remiantis analogine medžiaga: Diamonio fosfatas
	Amonio sulfatas	Neigiamas	S. typhimurium E. coli.	OECD 471, / Amonio sulfatas
	Diamonio fosfatas	Neigiamas	S. typhimurium E. coli.	OECD 471 / Siera
	Amonio sulfatas	Neigiamas	Pelė	<i>in vivo</i> žinduolių somatinių ląstelių tyrimas/

MONOAMONIO FOSFATAS (MAP) N:P(S)/12:52(1,5)

	Diamonio fosfatas	Neigiamas	Pelė	Amonio sulfatas OECD 476 Remiantis analogine medžiaga: Diamonio fosfatas
Kancerogeniškumas	Pagal REACH X priedą, kancerogeniškumo tyrimo atlikti nereikia (pagal 8.9.1) kadangi produktas yra neogenotoksiškas. Remiantis turimais tyrimais produktas neklasifikuojamas kaip kancerogeniškas.			
Toksiškumas reprodukcijai	Monoamonio fosfatas	NOAEL: ≥1500 mg/kg KM/d	Žiurkė	OECD 422 Remiantis analogine medžiaga: Diamonio fosfatas
	Amonio sulfatas	NOAEL: ≥1500 mg/kg KM/d	Žiurkė	OECD 422 Amonio sulfatas
	Diamonio fosfatas	NOAEL: ≥1500 mg/kg KM/d	Žiurkė	OECD 422 Diamonio fosfatas
STOT vienkartinis poveikis	Monoamonio fosfatas	Neklasifikuojama		
	Amonio sulfatas	Neklasifikuojama		
	Diamonio fosfatas	Neklasifikuojama		
STOT kartotinis poveikis	Monoamonio fosfatas	Neklasifikuojama		
	Amonio sulfatas	Neklasifikuojama		
	Diamonio fosfatas	Neklasifikuojama		
Aspiracijos pavojus	Monoamonio fosfatas	Neklasifikuojama		
	Amonio sulfatas	Neklasifikuojama		
	Diamonio fosfatas	Neklasifikuojama		

11.2. Informacija apie kitus pavojus

Produktas neturi endokrininę sistemą ardančių savybių pagal Reglamentą (ES) 2017/2100.

12 SKIRSNIS. EKOLOGINĖ INFORMACIJA**12.1. Toksiškumas**

Toksiškumas	Komponentas	Rezultatas	Rūšis	Tyrimo metodas / tiriamoji medžiaga
Ūmus toksiškumas žuvims	Monoamonio fosfatas	LC50 (96 h): > 85,9 mg/l	Oncorhynchus mykiss	OECD 203 / Monoamonio fosfatas
	Amonio sulfatas	LC50 (96 h): 53 mg/l	Jūrų žuvis	Nenurodyta Amonio sulfatas
	Diamonio fosfatas	LC50 (96 h): > 100 mg/l	Oncorhynchus mykiss	OECD 203 / Monoamonio fosfatas
Ūmus toksiškumas vandens bestuburiams	Monoamonio fosfatas	LC50 (72 h): 1790 mg/l	Daphnia carinata	APHA-1975 / Remiantis analogine medžiaga: Superfosfatas
	Amonio sulfatas	LC50: (48 h) 271 mg/L	Daphnia magna	ASTM E729 / Amonio sulfatas
	Diamonio fosfatas	LC50: (48 h) > 100 mg/L	Daphnia magna	OECD 202 / Diamonio fosfatas
Toksiškumas vandens dumbliams	Monoamonio fosfatas	EC50 (72 h): > 97,1 mg/l	Pseudokirchnerella subcapitata	OECD 201 Remiantis analogine medžiaga: Diamonio fosfatas
	Amonio sulfatas	EC50 (5 d.): 1605 mg/l	Chlorella vulgaris	Nenurodyta Amonio sulfatas
	Diamonio fosfatas	EC50 (72 h)	Pseudokirchneriella subcapitata	OECD 201 / Diamonio fosfatas
Toksiškumas NV mikroorganizmams	Monoamonio fosfatas	EC50 (3 h): > 100 mg/l	Aktyvus dumblas	OECD 209 Remiantis analogine medžiaga: Diamonio fosfatas
	Amonio sulfatas	EC50 (30 min): 1618 mg/l	Aktyvus dumblas	Nenurodyta Amonio sulfatas
	Diamonio fosfatas	EC50 (3 h): > 100 mg/l	Aktyvus dumblas	OECD 209 Diamonio fosfatas

MONOAMONIO FOSFATAS (MAP) N:P(S)/12:52(1,5)**12.2. Patvarumas ir skaidumas**

Abiotinis skaidumas: Hidrolizė nevyksta. Vandeniame tirpale amonio fosfatas visiškai disocijuoja į amonio jonus (NH_4^+) ir fosfato anijonus (PO_4^{3-}), amonio sulfatas disocijuoja į amonio jonus (NH_4^+) ir sulfato anijonus (SO_4^{2-}).

Biologinis skaidumas: Netaikoma neorganinėms medžiagoms.

12.3. Bioakumuliacijos potencialas

Neorganinės druskos, gerai tirpstančios vandenyje. Produktas turi mažą bioakumuliacijos potencialą.

12.4. Judumas dirvožemyje

Vandenyje tirpus produktas. Azotas ir fosforas natūralūs dirvos komponentai.

12.5. PBT ir vPvB vertinimo rezultatai

Pagal turimus duomenis produktas neatitinka PBT, vPvB kriterijų.

12.6. Endokrininės sistemos ardamosios savybės

Šios medžiagos endokrininės sistemos ardamosios savybės nedaro poveikio netiksliniams organizmams, nes medžiaga neatitinka Reglamento (EB) Nr. 2017/2100 B skirsnyje nustatytų kriterijų.

12.7. Kitas nepageidaujamas poveikis

Pagal Europos klasifikavimo ir ženklinimo sistemos kriterijus produktas neklasifikuojamas kaip pavojingas aplinkai.

13 SKIRSNIS. ATLIEKŲ TVARKYMAS**13.1 Atliekų apdorojimo metodai****13.1.1. Produkto/pakuotės atliekų apdorojimas /Atliekų kodai pagal LoW**

Atliekos tvarkomos, atsižvelgus į atsakingų valstybinių bei vietos institucijų reglamentuotą tvarką. Saugoti nuo patekimo į kanalizaciją ir vandens telkinius. Atliekas šalinti pagal nacionalines ir vietos aplinkos kontrolės taisykles.

Pakuotės: neužterštos pakuotės gali būti perdirbamos.

13.1.2. Atliekų tvarkymo galimybės:

Išnagrinėti galimybes pakartotiniam panaudojimui. Produkto likučiai ir nešvarios pakuotės turi būti supakuotos, užsandarintos, paženklintos ir šalinamos arba perdirbamos pagal vietinius ir nacionalinius reikalavimus.

13.1.3. Nuotekų šalinimo būdai:

Nuotekos turi būti šalinamos pagal galiojančius vietos įstatymus.

13.2. Kita informacija

Produktą galima toliau naudoti, jei jis neužterštas.

Vadovautis nacionaliniais ir/ar Europos teisės aktais dėl atliekų tvarkymo ir šalinimo (žr. 15 skirsnį)

Pastaba: žr. 7 skirsnį Tvarkymas ir sandėliavimas.

14 SKIRSNIS. INFORMACIJA APIE VEŽIMĄ**14.1. JT numeris ar ID numeris**

Netaikoma

14.2. JT tinkamas krovinio pavadinimas

Netaikoma

14.3. Vežimo pavojingumo klasė (-s)

Netaikoma

14.4. Pakuotės grupė

Netaikoma

14.5. Pavojus aplinkai

Netaikoma

14.6. Specialios atsargumo priemonės naudotojams

Netaikoma

14.7. Nesupakuotų krovinų vežimas jūrų transportu pagal IMO priemones

IMSBC: C

Produktas gali būti gabenamas supakuotas arba palaidas.

MONOAMONIO FOSFATAS (MAP) N:P(S)/12:52(1,5)**15 SKIRSNIS. INFORMACIJA APIE REGLAMENTAVIMĄ****15.1. Su konkrečia medžiaga ar mišiniu susiję saugos, sveikatos ir aplinkos teisės aktai****ES teisės aktai:**

2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (su vėlesniais pakeitimais).

2008 metų gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis Direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (su vėlesniais pakeitimais).

2020 m. birželio 18 d. Komisijos Reglamentas (ES) 2020/878 kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) II priedas. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/2100, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 528/2012 nustatomi moksliniai endokrininės sistemos ardųjų savybių nustatymo kriterijai.

2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinti kai kurias direktyvas. Komisijos 2000 m. gegužės 3 d. sprendimu, keičiančiu Sprendimą 94/3/EB, nustatantį atliekų sąrašą pagal Tarybos direktyvos 75/442/EEB dėl atliekų 1 straipsnio a dalį, ir Tarybos sprendimą 94/904/EB, nustatantį pavojingų atliekų sąrašą pagal Tarybos direktyvos 91/689/EEB dėl pavojingų medžiagų 1 straipsnio 4 dalį, Europos atliekų katalogas (EWC) pakeistas bendru Europos atliekų sąrašu (LoW).

Nacionaliniai teisės aktai (Lietuva):

HN 23:2011 „Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“ (Patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011-09-01 įsakymu Nr. V-824/A1-389, Žin., 2011, Nr.112-5274, su vėlesniais pakeitimais).

Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai (Patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. A1-331, Žin., 2007, Nr.123-5055 su vėlesniais pakeitimais).

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklės (Patvirtinta aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 348, Žin., 2002, Nr. 81-3503 su vėlesniais pakeitimais).

Atliekų tvarkymo taisyklės (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 su vėlesniais pakeitimais).

Kiti dokumentai, apribojimai ir draudimai:

2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2008/68/EB dėl pavojingų krovinių vežimo vidaus keliais.

Tarptautinio jūra gabenamų pavojingų krovinių kodeksas (IMDG kodeksas).

Tarptautinio jūra gabenamų kietų supiltinių krovinių kodeksas (IMSBC kodeksas)

15.2. Cheminės saugos vertinimas

Produkto cheminės saugos vertinimas neatliktas.

16 SKIRSNIS. KITA INFORMACIJA**16.1. Pakeitimai**

SDL parengtas 2020-08-03 pagal Komisijos Reglamento (ES) (ES) Nr. 2020/878 reikalavimus.

16.2. Santrumpos ir akronimai

KM – kūno masė

CLP – Klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo reglamentas; Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008

CAS – Cheminių medžiagų santrumpų tarnyba

CMR – Kancerogeninė, mutageninė ar toksiška reprodukcijai medžiaga

CSR – Cheminės saugos ataskaita

DNEL – Išvestinė ribinė poveikio nesukelianti vertė

EC50 - Koncentracija, sukianti efektą 50-čiai procentų populiacijos

EINECS – Europos esamų komercinių cheminių medžiagų sąrašas (EC – Numeris)

EN – Europos norma (standartas)

ES – Europos Sąjunga

GHS – Visuotinai suderinta sistema

IMDG – Tarptautinis pavojingų krovinių vežimo jūra kodeksas

IMSBC – Tarptautinis jūra vežamų burių krovinių kodeksas

IPRD – Ilgalaikio poveikio ribinis dydis

DLK – Didžiausia leidžiama koncentracija

IUCLID - Tarptautinė cheminių medžiagų informacijos duomenų bazė

LC50 – Mirtina koncentracija 50 % tirtos populiacijos

LD50 – Mirtina dozė 50 % tirtos populiacijos (vidutinė mirtina dozė)

LoW – Atliekų sąrašas

NOAEL – Neigiamo poveikio neturintis lygis

OECD – Ekonominės plėtros ir bendradarbiavimo organizacija

PBT – Patvari, bioakumuliacinė ir toksiška

PNEC(s) – Prognozuojama (-os) poveikio nesukelianti (-čios) koncentracija (-os)

MONOAMONIO FOSFATAS (MAP) N:P(S)/12:52(1,5)

REACH – Cheminių medžiagų registracija, įvertinimas, autorizacija ir apribojimai; Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006

SDL – Saugos duomenų lapas

NVĮ – Nuotėkų valymo įrengimai

vPvB – Labai patvari ir didelės bioakumuliacijos medžiaga

Pavojingumo frazės:

H318 Smarkiai pažeidžia akis.

H400 Labai toksiška vandens organizmams.

H410 Labai toksiška vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus.

16.3. Pagrindinės literatūros nuorodos ir duomenų šaltiniai

CSR duomenys.

IUCLID duomenys.

GESTIS duomenų bazė.

16.4. Klasifikavimas ir klasifikavimo procedūra pagal EB reglamentą 1272/2008 (CLP)

Pagal turimus duomenis produktas neatitinka klasifikavimo pagal EB 1272/2008 (CLP) kriterijų.

Atsakomybės paneigimas: Šiame saugos duomenų lape pateikta informacija yra gauta iš šiuo metu patikimų šaltinių, tačiau atsiradus naujiems duomenims, ji gali būti tikslinama.

Mes neturime galimybės kontroliuoti produkto naudojimo, sandėliavimo ir/arba šalinimo sąlygų bei metodų, todėl mes neprisiimame bet kokios atsakomybės už praradimą, žalą arba išlaidas, atsiradusius arba kaip nors susijusius su netinkamu produkto naudojimu, sandėliavimu arba šalinimu.

Šis SDL buvo parengtas ir turi būti naudojamas tik šiam produktui. Jeigu produktas naudojamas kaip kito produkto komponentas, šiame SDL esanti informacija negali būti taikoma galutiniam produktui.